

ματοποιώντας επιθέσεις έναντιόν τῶν πλοίων πού διέρχονταν τή θαλάσσια περιοχή. Ὁ ἅγιος Θεόδωρος ἔμεινε στό Κύθηρα ἕνδεκα μῆνες, κατοικώντας στόν ναό τῶν ἁγίων Σεργίου καί Βάκχου. Ἡ ζωή του ἦταν σκληρή. Τρεφόταν μέ χαρούπια, πεινοῦσε, κρύωνε καί προσευχόταν συνεχῶς γιά νά ἐξιλεωθεῖ. Μετά ἀπό πολυήμερη ἀρρώστεια, πέθανε ὀλομόναχος, φροντίζοντας πρὶν ἀπό τόν θάνατό του νά γράψει σέ ὄστρακο πότε εἶχε ἀρρωστήσει, καί πότε εἶχε ἀποδημήσει στόν Κύριο. Λίγους μῆνες ἀργότερα, οἱ ναῦτες ἐνός πολεμικοῦ βρῆκαν ἔξω ἀπό τήν ἐκκλησία ἄθικτο τό λείψανό του. Μονεμβασιῶτες κυνηγοί πού ἦλθαν στό Κύθηρα μετά ἀπό τρία χρόνια, ὅταν εἶδαν ὅτι τό σκήνωμα τοῦ ἁγίου ἦταν ἀκόμη ἀπείρακτο, τό προσκύνησαν καί τό ἔθαψαν στό ἐσωτερικό τοῦ ναοῦ.

Ἀπό τότε τό λείψανο τοῦ ἁγίου προστάτευε τοὺς κατοίκους τοῦ νησιοῦ, θεραπεύοντας τοὺς ἀρρώστους κι ἐμψυχώνοντας τοὺς πιστοὺς. Τόσο πολὺ τοὺς προστάτευε, ὥστε δέν χρειάζονταν πιά τή μεσολάβηση στρατοῦ γιά νά ἀντιμετωπίσουν τίς ἐπιδρομές τῶν ἀπίστων. Χάρη στή βοήθεια τοῦ ἁγίου ἦταν σέ θέση νά καταδιώκουν μόνοι τους τοὺς ἐχθροὺς, λιθοβολώντας τους κι ἀπομακρύνοντάς τους μέ τόν τρόπο αὐτό ἀπό τό νησί *λίθοις καί ξύλοις καταδραμόντες διώκουσι*.²

3. Σκημικό τρίτο

Τόπος: Κύθηρα, περιοχή Ἁγίου Γεωργίου τῆς Κολοκυθιάς

Χρόνος: τέλη πιθανότατα τοῦ 12ου αἰώνα

Μετά τήν ἀπομάκρυνση τῶν Σαρακηνῶν τῆς Κρήτης, τό ἐρημωμένο ὡς τότε μικρὸ νησί τῶν Κυθῆρων ἄρχισε ξανά νά ἐποικίζεται. Οἱ πρῶτοι ἔποικοι πού ἐγκαταστάθηκαν ἐκεῖ εἶχαν ἔλθει στό νησί τῆς Ἀφροδίτης, ἄλλοι γιά ν' ἀπαλλαγοῦν ἀπό τήν καταπίεση τῶν τοπικῶν ἀρχόντων κι ἄλλοι, φτωχοί καί κατατρεγμένοι, γιά νά ἀναζητήσουν καλύτερη τύχη. Ὅμως, μέ τόν καιρό ἕνας ἀπό αὐτοὺς ἀναδείχθηκε τοπάρχης καί μέ τή σειρά του ἄρχισε ν' ἀποκαταστήσει τούς καταπιεζόμενους. Ἡ κατάσταση εἶχε φτάσει στό ἀπροχώρητο κι ὅσοι εἶχαν ἐγκαταλείψει τίς ἐστίες τους, γιά νά γλυτώσουν ἀπό τήν τυραννική διακυβέρνηση τῶν τοπικῶν ἀρχόντων, δέν ἦταν διατεθειμένοι νά τήν ὑπομείνουν. Ἀποφάσισαν, λοιπόν, νά ζητήσουν βοήθεια ἀπό τόν *Signore di Sparta, al quale per antique attioni doveva viver questi' isola soggetta*. Τρεῖς ἀπό αὐτοὺς ταξίδεψαν στήν Πελοπόννησο, παρουσιάστηκαν στόν *Signore Despota* καί τοῦ ἐξέθεσαν τά πράγματα. Ἐκεῖνος, ἀφοῦ τοὺς ἄκουσε, ἀντὶ νά τοὺς ἀπαντήσει, τοὺς κάλεσε νά δειπνήσουν μαζί του. Ὅταν τελείωσαν τό φαγητό, οἱ τρεῖς ξένοι, χωριάτες καθὼς ἦταν καί ἀδέξιοι, στάθηκαν ὄρθιοι μέ τά σκουφιά στό χέρι καί σιωπηλοὶ περίμεναν τήν ἀδεια γιά νά φύγουν. Ὁ οἰκοδεσπότης σηκώθηκε ἀπό τό τραπέζι, πῆρε τρεῖς πέτρες, ἔβαλε ἀπό μία στό στήθος τους κι ἀφοῦ τοὺς εἶπε ὅτι αὐτή ἦταν ἡ βοήθεια πού τοὺς ἔδινε, τοὺς ἄφησε νά ἀποχωρήσουν. Ἐπιστρέφοντας στό νησί, διηγήθηκαν τά συμβάντα στοὺς συντοπίτες τους καί ὅλοι μαζί κατευθύνθηκαν πρὸς τόν τοπάρχη. Μόλις τόν συνάντησαν, πρῶτοι οἱ τρεῖς τοῦ ἔριξαν στό στήθος τίς πέτρες, παρακινώντας τοὺς ὑπόλοιπους νά πράξουν τό ἴδιο. Ἀρπαξαν τότε ὁ καθένας ἀπό μία πέτρα κι ἄρχισαν νά τόν λιθοβολοῦν μέχρι θανάτου. Μετά τό ἄθλιο τέλος τοῦ τυραννίσκου, ὁ ἄρχοντας τῆς Σπάρτης ἔστειλε ὡς διοικητή (*gastaldo*) τοῦ νησιοῦ τόν Γεώργιο Παχύ ἀπό τή Μονεμβασία, τόν ὁποῖο διαδέχθηκε λίγο ἀργότερα στήν ἀρχή ἕνα ἀπό τά μέλη τῆς οἰκογένειας τῶν Εὐδαιμονογιάννηδων³.

² Βίος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου Κυθῆρων: ἔκδ. Ν. Α. Οἰκονομίδη, “Ὁ βίος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου Κυθῆρων (10ος αἰ.) (12 Μαΐου - ΒΗΓ³, ἀρ. 2430)”, *Πρακτικά Τρίτου Παιονίου Συνεδρίου, 23-29 Σεπτεμβρίου 1965*, τ. 1, (Ἀθήνα, 1967), σσ. 281-291.

³ *L'antique memorie dell'isola di Cerigo ridotte in questi scritti*, ἔκδ. Κ. Ν. Σάθα, *Μνημεῖα Ἑλληνικῆς Ἱστορίας*, τ.6, (Παρίσι-Ἀθήνα, 1884), σ. 301.